

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z powództwa P.S.

przeciwko P. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.

o wynagrodzenie za godziny nadliczbowe i dodatek za pracę w porze nocnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 20
września 2023 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Lublinie

z dnia 1 marca 2022 r., sygn. akt III APa 34/21,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**II. zasądza od P. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.
na rzecz P.S. kwotę 2.025,00 (dwa tysiące dwadzieścia pięć)
złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w
postępowaniu kasacyjnym**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 października 2021 r. Sąd Okręgowy w Lublinie:

1. w punkcie I uchylił wyrok zaoczny z dnia 12 grudnia 2018 r. w całości;
2. w punkcie II zasądził od pozwanej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz powoda P.S. kwotę 83 726.52 złotych (osiemdziesiąt trzy tysiące siedemset dwadzieścia sześć złotych

pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem wynagrodzenia za godziny nadliczbowe brutto z odsetkami ustawowymi od kwot:

- 2 143.92 złotych (dwa tysiące sto czterdzieści trzy złote dziewięćdziesiąt dwa grosze) od dnia 11 lipca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 2 063.68 złotych (dwa tysiące sześćdziesiąt trzy złote sześćdziesiąt osiem groszy) od dnia 11 sierpnia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 2 435.95 złotych (dwa tysiące czterysta trzydzieści pięć złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) od dnia 11 września 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 2 089.89 złotych (dwa tysiące osiemdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 11 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 2 293.66 złotych (dwa tysiące dwieście dziewięćdziesiąt trzy złote sześćdziesiąt sześć groszy) od dnia 12 listopada 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 2 177,06 złotych (dwa tysiące sto siedemdziesiąt siedem złotych sześć groszy) od dnia 11 grudnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

- 1 646.36 złotych (jeden tysiąc sześćset czterdzieści sześć złotych trzydzieści sześć groszy) od dnia 11 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 2 063.82 złotych (dwa tysiące sześćdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt dwa grosze) od dnia 11 lutego 2016 r. do dnia zapłaty;

- 2 265.31 złotych (dwa tysiące dwieście sześćdziesiąt pięć złotych trzydzieści jeden groszy) od dnia 11 marca 2016 r. do dnia zapłaty;

- 2 181.06 złotych (dwa tysiące sto osiemdziesiąt jeden złotych sześć groszy) od dnia 11 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 2 491.02 złotych (dwa tysiące czterysta dziewięćdziesiąt jeden złotych dwa grosze) od dnia 11 maja 2016 r. do dnia zapłaty;

- 2 326,45 złotych (dwa tysiące trzysta dwadzieścia sześć złotych czterdzieści pięć groszy) od dnia 11 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty;
- 2 209.73 złotych (dwa tysiące dwieście dziewięć złotych siedemdziesiąt trzy grosze) od dnia 11 lipca 2016 r. do dnia zapłaty;
- 2 491.02 złotych (dwa tysiące czterysta dziewięćdziesiąt jeden złotych dwa grosze) od dnia 11 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty;
- 2 209,73 złotych (dwa tysiące dwieście dziewięć złotych siedemdziesiąt trzy grosze) od dnia 11 września 2016 r. do dnia zapłaty;
- 2 209,73 złotych (dwa tysiące dwieście dziewięć złotych siedemdziesiąt trzy grosze) od dnia 11 października 2016 r. do dnia zapłaty;
- 2 491.02 złotych (dwa tysiące czterysta dziewięćdziesiąt jeden złotych dwa grosze) od dnia 12 listopada 2016 r. do dnia zapłaty;
- 2 300.44 złotych (dwa tysiące trzysta złotych czterdzieści cztery grosze) od dnia 11 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty;
- 2 466,24 złotych (dwa tysiące czterysta sześćdziesiąt sześć złotych dwadzieścia cztery grosze) od dnia 11 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty;
- 2 421.65 złotych (dwa tysiące czterysta dwadzieścia jeden złotych sześćdziesiąt pięć groszy) od dnia 11 lutego 2017 r. do dnia zapłaty;
- 2 487.50 złotych (dwa tysiące czterysta osiemdziesiąt siedem złotych pięćdziesiąt groszy) od dnia 11 marca 2017 r. do dnia zapłaty;
- 2 358.80 złotych (dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt osiem złotych osiemdziesiąt groszy) od dnia 11 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty;
- 2 799.79 złotych (dwa tysiące siedemset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych siedemdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 11 maja 2017 r. do dnia zapłaty;
- 2 368.10 złotych (dwa tysiące trzysta sześćdziesiąt osiem złotych dziesięć groszy) od dnia 11 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty;
- 2 314,55 złotych (dwa tysiące trzysta czternaście złotych pięćdziesiąt pięć groszy) od dnia 11 lipca 2017 r. do dnia zapłaty;
- 2 692.38 złotych (dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt dwa złote trzydzieści osiem groszy) od dnia 11 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty;
- 2 388.44 złotych (dwa tysiące trzysta osiemdziesiąt osiem złotych czterdzieści cztery grosze) od dnia 11 września 2017 r. do dnia zapłaty;

- 2 692,38 złotych (dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt dwa złote trzydzieści osiem groszy) od dnia 11 października 2017 r. do dnia zapłaty;
 - 2 388,44 złotych (dwa tysiące trzysta osiemdziesiąt osiem złotych czterdzieści cztery grosze) od dnia 12 listopada 2017 r. do dnia zapłaty;
 - 975,00 złotych (jeden tysiąc dziewięćset siedemdziesiąt pięć złotych) od dnia 11 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty;
 - 2 530.01 złotych (dwa tysiące pięćset trzydzieści złotych jeden grosz.) od dnia 11 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty;
 - 2 315,63 złotych (dwa tysiące trzysta piętnaście złotych sześćdziesiąt trzy grosze) od dnia 11 lutego 2018 r. do dnia zapłaty;
 - 2 612,87 złotych (dwa tysiące sześćset dwanaście złotych osiemdziesiąt siedem groszy) od dnia 11 marca 2018 r. do dnia zapłaty;
 - 2 752.85 złotych (dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt dwa złote osiemdziesiąt pięć groszy) od dnia 11 kwietnia 2018 r. do dnia zapłaty;
 - 2 612.87 złotych (dwa tysiące sześćset dwanaście złotych osiemdziesiąt siedem groszy) od dnia 11 maja 2018 r. do dnia zapłaty;
 - 1 454.15 złotych (jeden tysiąc czterysta pięćdziesiąt cztery złote piętnaście groszy) od dnia 11 czerwca 2018 r. do dnia zapłaty;
- 3) w punkcie III zasądził od pozwanej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz powoda P.S. kwotę 7 122.14 złotych (siedem tysięcy sto dwadzieścia dwa złote czternaście groszy) tytułem dodatku za pracę w porze nocnej brutto z odsetkami ustawowymi od kwot:
- 182,00 (sto osiemdziesiąt dwa złote) od dnia 11 lipca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
 - 179,55 złotych (sto siedemdziesiąt dziewięć złotych pięćdziesiąt pięć groszy) od dnia 11 sierpnia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
 - 191,63 złotych (sto dziewięćdziesiąt jeden złotych sześćdziesiąt trzy groszy) od dnia 11 września 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

- 181,09 złotych (sto osiemdziesiąt jeden złotych dziewięć groszy) od dnia 11 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- 188,06 złotych (sto osiemdziesiąt osiem złotych sześć groszy) od dnia 12 listopada 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- 183,96 złotych (sto osiemdziesiąt trzy złote dziewięćdziesiąt sześć groszy) od dnia 11 grudnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:
- 167,44 złotych (sto sześćdziesiąt siedem złotych czterdzieści cztery grosze) od dnia 11 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
- 187,11 złotych (sto osiemdziesiąt siedem złotych jedenaście groszy) od dnia 11 lutego 2016 r. do dnia zapłaty;
- 192,50 złotych (sto dziewięćdziesiąt dwa złote pięćdziesiąt groszy) od dnia 11 marca 2016 r. do dnia zapłaty;
- 191,10 złotych (sto dziewięćdziesiąt jeden złotych dziesięć groszy) od dnia 11 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty;
- 200,20 złotych (dwieście złotych dwadzieścia groszy) od dnia 11 maja 2016 r. do dnia zapłaty;
- 194,04 złotych (sto dziewięćdziesiąt cztery złote cztery grosze) od dnia 11 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty;
- 191,10 złotych (sto dziewięćdziesiąt jeden złotych dziesięć groszy) od dnia 11 lipca 2016 r. do dnia zapłaty;
- 200,20 złotych (dwieście złotych dwadzieścia groszy) od dnia 11 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty;
- 191,10 złotych (sto dziewięćdziesiąt jeden złotych dziesięć groszy) od dnia 11 września 2016 r. do dnia zapłaty;
- 191,10 złotych (sto dziewięćdziesiąt jeden złotych dziesięć groszy) od dnia 11 października 2016 r. do dnia zapłaty;
- 200,20 złotych (dwieście złotych dwadzieścia groszy) od dnia 12 listopada 2016 r. do dnia zapłaty;

- 194,04 złotych (sto dziewięćdziesiąt cztery złote cztery grosze) od dnia 11 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty;
- 200,20 złotych (dwieście złotych dwadzieścia groszy) od dnia 11 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty;
- 208,25 złotych (dwieście osiem złotych dwadzieścia pięć groszy) od dnia 11 lutego 2017 r. do dnia zapłaty;
- 210,00 złotych (dwieście dziesięć złotych) od dnia 11 marca 2017 r. do dnia zapłaty;
- 205,07 złotych (dwieście pięć złotych siedem groszy) od dnia 11 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty;
- 220,92 złotych (dwieście dwadzieścia złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) od dnia 11 maja 2017 r. do dnia zapłaty;
- 199,92 złotych (sto dziewięćdziesiąt dziewięć złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) od dnia 11 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty;
- 191,59 złotych (sto dziewięćdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 11 lipca 2017 r. do dnia zapłaty;
- 216,58 złotych (dwieście szesnaście złotych pięćdziesiąt osiem groszy) od dnia 11 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty;
- 206,57 złotych (dwieście sześć złotych pięćdziesiąt siedem groszy) od dnia 11 września 2017 r. do dnia zapłaty;
- 216,58 złotych (dwieście szesnaście złotych pięćdziesiąt osiem groszy) od dnia 11 października 2017 r. do dnia zapłaty;
- 206,57 złotych (dwieście sześć złotych pięćdziesiąt siedem groszy) od dnia 12 listopada 2017 r. do dnia zapłaty;
- 192,50 złotych (sto dziewięćdziesiąt dwa złote pięćdziesiąt groszy) od dnia 11 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty;
- 211,72 złotych (dwieście jedenaście złotych siedemdziesiąt dwa grosze) od dnia 11 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty;
- 210,00 złotych (dwieście dziesięć złotych) od dnia 11 lutego 2018 r. do dnia zapłaty;
- 220,92 złotych (dwieście dwadzieścia złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) od dnia 11 marca 2018 r. do dnia zapłaty;

- 248.54 złotych (dwieście czterdzieści osiem złotych pięćdziesiąt cztery grosze) od dnia 11 kwietnia 2018 r. do dnia zapłaty;

- 220,92 złotych (dwieście dwadzieścia złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) od dnia 11 maja 2018 r. do dnia zapłaty;

- 128.87 złotych (sto dwadzieścia osiem złotych osiemdziesiąt siedem grosze) od dnia 11 czerwca 2018 r. do dnia zapłaty;

4) w punkcie IV oddalił powództwo w pozostałej części;

5) w punkcie V zasądził od pozwanej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz powoda P.S. kwotę 4 940 złotych (cztery tysiące dziewięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu części kosztów procesu;

6) w punkcie VI nakazał ściągnąć od pozwanej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 6 849 złotych (sześć tysięcy osiemset czterdzieści dziewięć złotych) tytułem części nieuiszczonych opłat sądowych oraz kwotę 1 873.90 złotych (jeden tysiąc osiemset siedemdziesiąt trzy złote dziewięćdziesiąt groszy) tytułem części nieuiszczonych wydatków;

7) w punkcie VII w pozostałej części nieuiszczone koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa;

8) w punkcie VIII wyrokowi w pkt II nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 2 100 złotych (dwa tysiące sto złotych) brutto.

Wyrokiem z dnia 1 marca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, po rozpoznaniu apelacji pozwanej Spółki, oddalił apelację oraz zasądził od P. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. na rzecz P.S. kwotę 4 050 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Zdaniem Sądu II instancji, Sąd Okręgowy rozpoznał istotę sporu i wydał prawidłowe rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz w treści obowiązujących przepisów prawa, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów, nie popełnił też uchybień w zakresie kwalifikacji prawnej ustalonych faktów, które mogłyby uzasadnić ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia. Sąd Apelacyjny w pełni podzielił i przyjął za własne, zarówno poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne, jak i rozważania prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, czyniąc je

podstawą własnego rozstrzygnięcia. Sąd Apelacyjny zaniechał przy tym wezwania biegłego na rozprawę apelacyjną i pominął wnioskowany dowód z uzupełniającego przesłuchania biegłego. W pierwszej kolejności Sąd uznał, że wniosek jest spóźniony, a przede wszystkim odpowiedzi biegłego na ewentualne pytania pełnomocnika pozwanego (które zresztą nie zostały sformułowane), nie doprowadziły by do wykazania faktów, jakie udowodnić zamierzała strona.

Sąd Apelacyjny uznał za bezzasadny zarzut naruszenia prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. Jego zdaniem, ustalenia Sądu Okręgowego są zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, nie są sprzeczne ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Sąd Apelacyjny podzielił przekonanie Sądu Okręgowego, że zatrudnieni u pozwanego pracownicy, w tym powód, nie wykonywali pracy zgodnie z zawartymi umowami o pracę i obowiązującym u pracodawcy regulaminem, a wypłacane wynagrodzenie nie odpowiadało prowadzonej ewidencji czasu pracy.

W skardze kasacyjnej z dnia 1 czerwca 2022 r. pełnomocnik P. Sp. z o.o. w Ł. zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 1 marca 2022 r. w całości, zarzucając orzeczeniu naruszenia przepisów postępowania, tj.:

a) przepisu art. 387 § 2¹ pkt. 2 k.p.c. które to naruszenie (mające istotny wpływ na wynik sprawy), polegało na tym, że:

- Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sposób niepełny zastosował tenże przepis, a to poprzez brak wypełnienia wszystkich wskazanych w tym przepisie wymogów, które winno zawierać uzasadnienie, co jednocześnie skutkowało znaczącemu ograniczeniu prawa pozwanemu do prawidłowego sporządzenia skargi kasacyjnej, albowiem Sąd Apelacyjny w Lublinie pominął w swoim uzasadnieniu tak istotne kwestie, jak wskazanie ustalonych faktów i dowodów na których oparł się Sąd, a nadto nie wskazał, którym dowodom odmówił wiarygodności oraz mocy dowodowej. Zdaniem strony skarżącej Sąd Apelacyjny w swoim uzasadnieniu do zaskarżonego wyroku zawarł jedynie opis poszczególnych elementów stanu faktycznego, nie odnosząc się przy tym jednocześnie w sposób wyczerpujący do wszystkich zarzutów, które postawiła strona pozwana w apelacji. Sąd Apelacyjny nie pochylił się nad zasadnością zarzutów apelacyjnych zawartych w apelacji, a jedynie wskazał, że „apelacja żadnych przekonujących argumentów nie zawiera, tym samym brak jest możliwości uznania, że sąd naruszył zasadę

swobodnej oceny dowodów”. Takie uzasadnienie Sądu Apelacyjnego w sposób wyraźny wskazuje na rażące naruszenie art. 387 § 2¹ pkt. 2 k.p.c.

b) przepisu art. 286 k.p.c., które to naruszenie (mające istotny wpływ na wynik sprawy), polegało na tym, że:

- Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sposób bezzasadny oddalił wniosek strony pozwanej zawarty w apelacji w przedmiocie wezwania na termin rozprawy apelacyjnej A.D. - biegłego sądowego z zakresu księgowości, celem możliwości zadania biegłemu dodatkowych pytań, co w sposób istotny pozbawiło stronę pozwaną możliwości uzyskania ustnych wyjaśnień dotyczących opinii sporządzonych przez ww. biegłego sądowego. Tymczasem, zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 1964 r. - sygn. akt: 1 PR 192/62 „Biegły powinien być wezwany na posiedzenie sądu także wtedy, gdy miał zlecone opracowanie opinii pisemnej. Sąd ma obowiązek w razie potrzeby zażądać od biegłego wyjaśnień ustnych i umożliwić stronom zadawanie odpowiednich pytań”. Strona skarżąca wskazała, że przenosząc powyższy wyrok na kanwę przedmiotowej sprawy istotnym jawi się fakt, iż Sąd Apelacyjny w sposób całkowity uniemożliwił stronie pozwanej na jakiegokolwiek odniesienie się do wniosków i twierdzeń, które zostały wskazane w opiniach, które sporządziła biegła w przedmiotowej sprawie. Sąd pominął wniosek o przesłuchanie biegłego na rozprawie powołując się na to, że pytania strony pozwanej na rozprawie i tak nic by nie wniosły do sprawy, a nadto, nie wykazałyby żadnych istotnych okoliczności dla sprawy, co jawi się jako założenie całkowicie błędne, albowiem opinie przedstawione przez biegłego w niniejszej sprawie jawiły się jako niepełne oraz budziły wątpliwości. Przez pominięcie wyżej wymienionego wniosku strony pozwanej zawartego w apelacji, a nadto, przez uzasadnienie pominięcia go w taki sposób w jaki zostało to przedstawione powyżej, strona pozwana została pozbawiona swoich praw w procesie, co miało istotny wpływ na wydany przez Sąd Apelacyjny wyrok.

Podnosząc powyższe zarzuty strona skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 1 marca 2022 r. w zaskarżonym zakresie, oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi lub innemu sądowi równorzędnemu. Ewentualnie, w razie nieuwzględnienia żądania

kasatoryjnego, wniosła o zmianę zaskarżonego prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie poprzez uwzględnienie apelacji pozwanej w całości, a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm prawem przepisanych, za wszystkie instancje, w tym za postępowanie wywołane niniejszą skargą.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik strony skarżącej wskazał, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżność w orzecnictwie sądów, tj. art. 286 k.p.c. - w kontekście wskazania przez Sąd Najwyższy, czy biegły winien zostać wezwany przez Sąd na rozprawę celem możliwości zadania mu dodatkowych pytań przez strony po złożeniu takiego wniosku przez jedną ze stron procesu, albowiem występuje rozbieżne orzecznictwo co do przedmiotowego przepisu, bowiem zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2017 r. wydanego w sprawie o sygn. akt: III CSK 84/16 „Przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego nie może ograniczać się do złożenia przez biegłego pisemnej opinii do akt sprawy, a biegły powinien zostać wezwany na rozprawę, aby strony mogły mu zadawać pytania”, a także zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 1964 r. - sygn. akt: I PR 192/62 „Biegły powinien być wezwany na posiedzenie sądu także wtedy, gdy miał zlecone opracowanie opinii pisemnej. Sąd ma obowiązek w razie potrzeby zażądać od biegłego wyjaśnień ustnych i umożliwić stronom zadawanie odpowiednich pytań”, podczas gdy Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w swoim wyroku z dnia 1 marca 2022 r. wskazał, że „Sąd Apelacyjny zaniechał wezwania biegłego na rozprawę i pominął wnioskowany dowód z uzupełniającego przesłuchania biegłego. W pierwszej kolejności Sąd uznał, że wniosek jest spóźniony, a przede wszystkim odpowiedzi biegłego na ewentualne pytania pełnomocnika pozwanego. (...), nie doprowadziłby do wykazania faktów, jakie udowodnić zamierzała strona.”.

Nadto, zdaniem pełnomocnika strony skarżącej, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a to zważywszy na fakt, że w istocie niesłusznym było naruszenie art. 387 § 2 pkt. 2 k.p.c. poprzez fakt, iż Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sposób niepełny zastosował tenże przepis, a to poprzez brak wypełnienia wszystkich wskazanych w tym przepisie

wymogów które winno zawierać uzasadnienie, co jednocześnie skutkowało znaczącemu ograniczeniu prawa pozwanemu do prawidłowego sporządzenia skargi kasacyjnej, albowiem Sąd Apelacyjny w Lublinie pominął w swoim uzasadnieniu tak istotne kwestie, jak wskazanie ustalonych faktów i dowodów na których oparł się sąd, a nadto nie wskazał, którym dowodom odmówił wiarygodności oraz mocy dowodowej. Należy podnieść, że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1999 r. sygn. akt: II UKN 437/98, „Uzasadnienie wyroku zawierające jedynie opis poszczególnych elementów stanu faktycznego, bez wniosków z nich wynikających i bez dokonania ustalenia stanu faktycznego istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy nie spełnia warunków komentowanego przepisu.” Zdaniem skarżącej, Sąd Apelacyjny w swoim uzasadnieniu do zaskarżonego wyroku zawarł jedynie opis poszczególnych elementów stanu faktycznego, nie odnosząc się przy tym jednocześnie w sposób wyczerpujący do wszystkich zarzutów, które postawiła strona pozwana w apelacji. Sąd Apelacyjny nie pochylił się nad zasadnością zarzutów apelacyjnych zawartych apelacji, a jedynie wskazał, że apelacja żadnych przekonujących argumentów nie zawiera, tym samym brak jest możliwości uznania, iż sąd naruszył zasadę swobodnej oceny dowodów”. Takie uzasadnienie Sądu Apelacyjnego w sposób wyraźny wskazuje na rażące naruszenie art. 387 § 2¹ pkt. 2 k.p.c.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik powoda wniosła o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanej P. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz powoda P.S. kosztów postępowania kasacyjnego, obejmującego koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwotę 17 zł. tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty. W razie natomiast, gdyby Sąd Najwyższy przyjął do rozpoznania skargę kasacyjną pozwanej – o oddalenie skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie od pozwanej P. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz powoda P.S. kosztów postępowania kasacyjnego, obejmującego koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wraz z

odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wywiedziona w niniejszej sprawie nie zasługuje na przyjęcie celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie należy przypomnieć, że skarga kasacyjna podlega badaniu (na etapie przedsądu) w zakresie spełnienia przez nią warunków formalnych. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym bowiem razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a jego zadaniem nie jest przecież dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Podkreślenia wymaga także, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do

rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 maja 2022 r., I USK 434/21, Legalis nr 2740849).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w niniejszej sprawie oparty został na dwóch przesłankach: istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżność w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) i jednocześnie jej oczywistej zasadności (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Przypomnieć więc należy, że oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 28 marca 2007 r., Legalis nr 127030, II CSK 84/07; z dnia 9 września 2022 r., I CSK 1494/22, Legalis nr 2741242). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej, wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09; z 12 grudnia 2008 r., Legalis nr 1875162, II PK 220/06, Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 29 września 2022 r. I CSK 3496/22, Legalis nr 2790349). Strona skarżąca nie wykazała jednak w żadnym razie, że wskazany przez nią przepis prawa budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, a wskazany przez stronę skarżącą przepis art. 286 k.p.c. doczekał się licznych orzecznictw, nie budzi także wątpliwości w nauce prawa. Nie jest już aktualny kategoryczny pogląd, że w razie zastrzeżeń stron co do opinii lub wątpliwości sądu, które nie zostały wyjaśnione,

sąd ma, co do zasady, obowiązek wezwać biegłego na rozprawę w celu złożenia ustnych wyjaśnień (zob. wyrok Sądu Najwyższego: z 13 marca 1969 r., II CR 65/69, Legalis i z 8 grudnia 1998 r., II UKN 360/98, Legalis). Tym bardziej zwrócić należy uwagę, że w niniejszej sprawie wszelkie wątpliwości zostały wyjaśnione - Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego postanowieniem z dnia 17 września 2019 r. - w postanowieniu, jak to ustalił Sąd II instancji - Sąd Okręgowy bardzo szczegółowo sformułował tezy dowodowe oraz założenia jakie biegły był zobowiązany przyjąć przy wykonywaniu opinii. Sąd Okręgowy zobowiązał biegłego do sporządzenia alternatywnych wariantów opinii, w tym m.in. uwzględniając dokumentację i ewidencję czasu pracy prowadzoną przez pozwanego. W opinii końcowej biegły sądowy wskazał dwa warianty ustalonego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w okresie objętym pozwem. Opinia została doręczona stronom i pełnomocnik pozwanego, pismami z dnia 5 grudnia 2019 r. i 10 grudnia 2019 r., zakwestionował opinie zarówno co do wariantu I jak i II, przedstawiając swoje argumenty oraz dołączając dodatkową dokumentację na ich potwierdzenie. Na wniosek pełnomocnika pozwanego, postanowieniem z dnia 24 lipca 2020 r., Sąd Okręgowy dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego, zobowiązując do uwzględnienia dodatkowego materiału dowodowego. Opinia uzupełniająca sporządzona przez biegłego sądowego została także zakwestionowana przez pozwanego - pismem z dnia 17 października 2020 r. zostały zgłoszone do niej zastrzeżenia. Efektem tego było kolejne postanowienie Sądu Okręgowego z 5 listopada 2020 r. dopuszczające dowód z opinii uzupełniającej biegłego, której celem było ustosunkowanie się do zarzutów pozwanego. Biegły sądowy w kolejnej opinii uzupełniającej szczegółowo odniósł się do zgłoszonych zastrzeżeń i dokumentów oraz dokonała odpowiednich wariantowych obliczeń. Nie może więc być w tym przypadku w ogóle mowy o skuteczności zarzutu, polegającego na tym, że sąd nie wysłuchał biegłego sądowego na okoliczność sporządzonej przez niego opinii i uniemożliwił zadawanie stronom pytań w tym zakresie. Brak było bowiem powodów do wzywania biegłego sądowego po raz kolejny przez Sąd odwoławczy, celem ponownego zadawania pytań na okoliczność sporządzonych opinii. Trzeba także podkreślić, że ostatecznie wezwanie biegłego w celu złożenia ustnych wyjaśnień do opinii uzależnione jest wyłącznie od decyzji sądu (tak wyrok Sądu

Najwyższego z 24 sierpnia 2011 r., IV CSK 551/10, Legalis). Sąd nie jest obowiązany dążyć do sytuacji, aby opinia biegłego (biegłych) przekonała strony sporu. Wystarczy zatem, że opinia jest przekonująca dla sądu, który wiążąco ocenia, czy biegły wyjaśnił wątpliwości zgłoszone przez stronę. Dla wykazania rozbieżności w orzecznictwie niewystarczającym jest więc podniesienie, tak jak to ma miejsce w niniejszej sprawie, że w zaskarżonym wyroku Sąd Apelacyjny dokonał – zdaniem strony skarżącej - odmiennej wykładni niż ta, wynikająca ze wskazanych w skardze orzeczeń. Pełnomocnik strony skarżącej nie uzasadnił więc w sposób wystarczający istnienia przytoczonej przez siebie przesłanki, która mogłaby spowodować przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dalej, oparcie wniosku na przesłance, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, wymaga przedstawienia wywodu prawnego wyjaśniającego, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawienia argumentów na poparcie swych twierdzeń (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy przepisów prawa i doszukiwania się ich znaczenia (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego)

określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (tak postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). W niniejszej sprawie strona skarżąca nie wykazała istnienia tej właśnie przesłanki przedsądu.

Należy przy tym zwrócić uwagę, że naruszenie przez Sąd drugiej instancji zasad sporządzania uzasadnienia orzeczenia, uregulowanych w art. 327¹ k.p.c. i art. 387 § 2¹ k.p.c., jedynie wyjątkowo może stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną, co ma miejsce, gdy skutek uchybienia wymaganiom stawianym uzasadnieniu, zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2022 r., II CSKP 147/22, Legalis nr 2899905; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2022 r., II CSKP 147/22, Legalis nr 2899905). Z taką wyjątkową sytuacją nie mamy jednak do czynienia w niniejszej sprawie.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zgodnie z art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. oraz 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 i w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).

D.S.

[ms]

